

NIEUWSBRIEF 25

Vrienden van Park Darwin

www.vriendenvanParkDarwin.nl - Facebook: @vriendenvanParkDarwin

Maart 2022

Woord vooraf

De foto's in deze nieuwsbrief laten zien hoe de kale, halfbevroren wintertuin de afgelopen maanden weer veranderde in een frisse lentetuin. Vanaf februari hebben de vrijwillige tuiniers eerst hopen dode bladeren en stengels weggeruimd en daarna een enorme lading compost over de tuin uitgestrooid. Het resultaat mag er zijn, de vaste planten schieten uit de grond, de bollen geven al flink wat kleur aan de tuin en de magnolia staat te stralen.

In de nieuwsbrief eindelijk ook weer een agenda met tuinevenementen. Hopelijk liggen de ergste coronabeperkingen nu achter ons en kan dit allemaal doorgaan.

Sonja beschrijft het nieuws uit bestuur en vereniging: over de zonnepanelen op het tuinhuis, de activiteiten op social media, de QR-bordjes in de tuin en de Algemene Ledenvergadering van 11 april.

Marije spoort ons aan om tuin of balkon op te fleuren met zelf gezaaide bloemen en geeft uitgebreide instructies over zaaien, verspenen, afharden en uitplanten. Marije zocht ook weer een gedicht uit voor de nieuwsbrief.

Van Jan dit keer een interview met een vrijwilliger die niet alleen tuiniert maar ook Instagram beheert.

Tuinwerkdagen

Vanaf 1 februari 2022 wordt er door de vrijwilligers weer in de tuin gewerkt op de volgende dagen en tijden, altijd onder leiding van een tuincoördinator:

- maandag 09.00-12.30u
- woensdag 09.00-12.30u
- 1e en 3e zaterdag van de maand van 13.00-16.00u.

Meld je ook aan als vrijwilliger, we kunnen je hulp goed gebruiken. Gereedschap is aanwezig, je kunt zo aan de slag!

Openingstijden tuin

De tuin is elke dag open van 9-19 uur.
Vanaf 1 oktober van 9-17 uur.

Agenda

Algemene Ledenvergadering

Maandag 11 april 20 uur – Algemene Ledenvergadering van de Vereniging Vrienden van Park Darwin in het Hoekhuis, Fizeaustraat 3.

Minituincursussen

In rondwandelingen van een uur door de Bloementuin bespreekt Maartje steeds het tuinwerk voor de aankomende periode. Beperkt aantal deelnemers, aanmelding verplicht, nadere informatie volgt.

Zaterdag 7 mei – Lente

Zaterdag 18 juni – Zomer

Zaterdag 1 oktober – Herfst en Winter

Overige publiekevenementen

Zondag 12 juni – Open Dag 12-16u

Zondag 18 sept – Boekettendag 12-16u

Boekettendag 2021 – Aquarel van Anne Spaargaren

Van de voorzitter

door Sonja Vetter

Tuin in lentestand. Men zegt vaak: maart roert zijn staart, maar dit jaar heeft maart die staart een warme zwieper gegeven. Door de aangename temperatuur is de tuin meteen in de lentestand gesprongen en nu al erg de moeite waard om te komen bezichtigen.

Tuinhuis. Sprekend over de zon, moeten de zonnepanelen die deze maand op het tuinhuis zijn aangelegd wel meteen in het oog springen. Eigenlijk zou het in januari gebeuren, maar de installateur werd door corona getroffen en het feest ging niet door. Mede dankzij Jos zijn de panelen aangebracht, in verbinding met het ook aangelegde internet via de omvormertjes. Zo kunnen de panelen meteen worden geüpdatet als dat nodig is. Lang leve de techniek. Firma Donkergroen heeft ter bescherming eerst een fleecedek over het dak gelegd en komt binnenkort met het sedum. Dat fleecedek was nog wat, omdat de diverse stormen dit jaar wel heel uitbundig met het spul aan de haal gingen. Iedere keer geduldig door Donkergroen weer teruggelegd.

QR-bordjes. Dankzij Bea (bordjes), Jules (website) en Marije (teksten) staan er weer verschillende bordjes met QR-code in de tuin waardoor de kennishonger gestild kan worden. Loop rond en gebruik je telefoon: er is veel wetenswaardigs te leren.

Social media. Annelies heeft enige tijd het account Instagram bijgehouden waarvoor onze grote dank. Ze vond het nu tijd voor een nieuwe beheerder en Rita van Leeuwen heeft zich hiervoor aangemeld. Bewonder de foto's van Rita op Instagram, bekijk de enthousiaste verhalen en mooie foto's van Simona op Facebook en lees uitvoerig op de website, vakkundig onderhouden door Jules.

Minituincursus. De eerste minituincursus zit er alweer op. Maartje, overgekomen uit Nijmegen, heeft zich met verve geweed voor een flinke groep enthousiastelingen. De inschrijving was snel voltekend. Fijn dat zoveel mensen geënthousiasmeerd kunnen worden.

Algemene ledenvergadering. Dit jaar kunnen we de ledenvergadering gelukkig weer fysiek met elkaar houden. Op 11 april vindt in het Hoekhuis, Fizeastraat 3, de algemene ledenvergadering plaats. Er is een volle agenda en veel te lezen. De stukken zijn inmiddels rondgestuurd. We hopen velen van u weer te ontmoeten.

Zonnepanelen op het tuinhuis

Zaaien is vooruitzien!

door Marije Maitland

Heerlijk, het is weer lente, na de grauwe, lange wintermaanden. En wat staat er al weer veel in bloei! Maar hee, er zijn ook kale plekken in de border, of de bloembakken op je balkon zien er treurig uit..... Iedere tuinier loopt daar tegen aan. Is er iets verdwenen, bevroren misschien? Of niet meer opgekomen? Of stonden er alleen eenjarigen? Je voelt je groene vingers kriebelen om wat aan die lege plekken te doen en de tuincentra staan vol schitterende planten, een- en meerjarige, die nu precies in onze border of bloembak zouden passen. Niks mis mee. Probleem opgelost. Een snelle, maar helaas ook vrij dure manier om het lege-plekken-probleem aan te pakken. Maar als je op tijd begint, nu zo ongeveer, kan het ook anders. Je kan nu binnen gaan voorzaaien en je zaailingen later uitplanten – dan heb je van de zomer al vroeg bloeiende planten in je tuin, of op je balkon, die alleen maar mooier worden. Geweldig leuk en bevredigend als het lukt. Wat heb je nodig?

1. Goede, droge zaden

Een zakje zaad uit het tuincentrum is natuurlijk prima en leuk om uit te kiezen en te proberen. Meestal zit er veel meer in dan je nodig hebt, maar je kan met het overschot vast wel iemand anders blij maken, of wat ruilen. Twee vliegen in een klap. Het mooiste is natuurlijk als je zelf in de herfst al zaden voor het volgend jaar hebt verzameld. Verzamel dan de zaden van een- of meerjarige planten die het goed hebben gedaan en waar je wel wat meer van zou willen hebben. Leg ze soort bij soort een paar weken te drogen op keukenpapier of een oude krant en schrijf de naam van de plant er voor de zekerheid bij. Als ze goed droog zijn, verwijder dan alle velletjes en oude bloemblaadjes, zodat je alleen zaad overhoudt. Voel aan de zaden of ze stevig aanvoelen en niet voos zijn. Doe die stevige zaden vervolgens in papieren envelopjes met de naam en datum erop, want echt, de volgende lente weet je vaak niet meer wat het was, wat je zo zorgvuldig bewaard had.

2. De juiste aarde

Koop een zakje zaai- en stekgrond. Gek genoeg zijn zaden en stekken helemaal niet dol op potgrond of bemeste aarde. Ook compost is niet goed voor ze. Daarin zitten nog te veel schimmels en andere ziektekiemen in, die de tere worteltjes van de zaailingen zouden kunnen beschadigen. Zaden hebben juist wat armere grond nodig om te gedijen, zaai- en stekgrond dus. Vul kleine potjes of een wat groter ondiep bakje met die grond, druk het licht aan en begiet voorzichtig. Zaai heel dun! Het is zo verleidelijk om veel te zaaien, maar probeer je in te houden, de kiemplantjes hebben wat ruimte nodig, en als je ze gaat verspenen wil je niet een kluwen tere worteltjes uit elkaar hoeven te pluizen. Bedek de zaden met een heel dun laagje grond en bevochtig dat laagje met de plantenspuit. Zet de potjes, op een schotel of tray, op een lichte, warme plaats maar beslist niet in de volle zon. Je kan er een plastic deksel overheen zetten, of per potje een plastic zakje opblazen en er overheen doen als een soort kasje. Houd de aarde vochtig met de

– vervolg van blz. 3 –

plantenspuit dan blijven de zaadjes op hun plaats. Meestal zie je na een paar dagen al een puntje boven de aarde uitkomen en ontvouwen zich twee blaadjes. Zo spannend! Het zijn nog geen echte blaadjes, maar de twee zaadlobben van het zaadje, dat aan de ene kant een worteltje naar beneden heeft gestuurd en aan de andere kant naar het licht toegroeit. Met die twee zaadlobben is het plantje al in staat tot fotosynthese, het proces dat iedere plant nodig heeft om van licht, water en grond te kunnen leven. Na een paar dagen verschijnen dan de eerste echte blaadjes, die vaak ook heel anders van vorm zijn dan de zaadlobben. Nu is het tijd om te gaan verspenen.

3. Verspenen

Ieder plantje krijgt nu zijn eigen potje. Ik gebruik een eetstokje om de zaailingen voorzichtig uit de pot te halen en over te hevelen naar een grotere die nu wel gevuld is met goede turfrijke potgrond. Maar je kan het ook prima met je vingers doen. Let wel op dat je de zaailingen altijd vastpakt aan de zaadlobben en niet aan het steeltje. Als er een zaadlob afbreekt, is dat geen ramp, maar als het tere stengeltje knakt of breekt, is het plantje verloren. Houd deze potjes nog steeds goed vochtig, maar zet er geen plastic meer overheen.

4. Afharden

Als de worteltjes onder het potje beginnen uit te groeien, is het tijd om de plantjes naar hun standplaats te gaan overhevelen, maar eerst moet je ze afharden, anders is de overgang van de kamertemperatuur, naar de 13, 14 graden die het buiten is te groot. Een goede tijd om er mee te starten is begin mei. Zet de planten overdag buiten neer en haal ze 's avonds weer naar binnen. Doe dit minimaal een week lang. Na de IJsheiligen (11-14 mei) kunnen alle planten buiten op hun definitieve plek worden geplant. Je kan in de tuin eventueel een laagje goede potgrond in het kuiltje strooien voor je je plantje plant. De aarde van bloembakken is na een jaar behoorlijk uitgeput, dus het is wel verstandig om voor het uitplanten de oude aarde te vervangen en je bakken helemaal te vullen met lekkere verse potgrond. Je ziet de jonge planten gewoon genieten van hun nieuwe thuis zeker als je de grond de eerste tijd goed vochtig houdt.

Makkelijk om te zaaien zijn o.a.: akelei, goudsbloem, afrikaantje, zonnebloem, eenjarige ridderspoor, cosmea, suzanna-met-de-mooie-ogen en asters.

Veel plezier!

Vrijwilliger aan het woord

Interview met Rita van Leeuwen

door Jan Dijk

Rita vertelt:

"De iepen van het Iepenplein vond ik erg mooi. Achter de melkhandel op 't plein hadden we alleen maar een plaatsje. We waren met zijn vijven, 4 meisjes, 1 jongen. In 1973 brak er iepenziekte uit in Amsterdam en tot mijn grote verdriet zijn alle iepen op het plein gekapt. Gelukkig werden de bomen later opnieuw geplant. Elke zomer ging ik naar de boerderij van mijn grootouders in Stompwijk, Zuid-Holland.

Nadat de gemeente ons uitkocht ging mijn vader als conciërge bij de Belastingdienst werken en verhuisden ze via de mooie Röntgenstraat na 36 jaar naar de Teslastraat. Ik ben in Diemen-Noord gaan wonen, huis mét tuin.

In zijn laatste jaren (moeder was al overleden) ging ik vaak met hem naar de overkant van de Middenweg om te wandelen, zijn oude buurt. Zo ontdekte ik de tuin. We hadden eerder erg genoten van de volkstuin in Amstelglorie. Toen ik met pensioen ging vorig jaar ben ik gelijk begonnen in onze Bloementuin.

Een van mijn kinderen zit in de natuur: als chef-kok verwerkt hij het groen. In vakanties ga ik met mijn man veel naar tuinen toe, Giverny bijvoorbeeld (van Monet). We reizen nog altijd veel over de wereld, voor corona dan.

Werken deed ik bij de OBA (bibliothecaris) en ten slotte jarenlang bij Rijkswaterstaat. Ik ben een cultuurmens, houd van theater, musea. Ik kan goed klappen, zeg ik weleens. We zitten geregeld in Diemens Omval, maar ook elders in de stad natuurlijk. Verder geef ik nu yogales; ik voel me daar heel rustig bij.

Diemen is trouwens een prima gemeente! Ze zorgen goed voor de leefomgeving. Woensdag is mijn tuinwerkdag. Leuke club! Veel bloemen zijn mij nog onbekend. Mij boeit ook de compositie van tuinen, de hagen die structuur geven. Ik vind het heerlijk om met de handen in de aarde bezig te zijn.

En omdat ik veel Instagram met mijn kinderen, doe ik nu de Instagramaccount van de vereniging."

De Wilde Tuin

De Bloementuin doet mee met het ecologisch project “De wilde tuin” van de NRC en de Tilburg University (www.nrc.nl/dossier/de-wilde-tuin/). We laten naast het tuinhuis 1 vierkante meter van de tuin volledig ongemoeid. Dat stuk hoeft niet van het begin af aan leeg te zijn, maar er wordt dit jaar verder niet in gewied, geplant, of geknipt. Samen met ecologen kijken we een jaar lang naar wat er verschijnt, gebeurt en verandert. Dat wordt maandelijks geregistreerd. Welke planten komen er op, welke beestjes voelen zich hier thuis, en verandert onze eigen houding tegenover wat we nu nog onkruid noemen? Dit is een eenmalig experiment van 1 jaar. Het betekent niet dat we aan de ecologische trend ‘Rewilding’ willen gaan meedoen. Dat past immers niet bij het historisch karakter van onze tuin. Het lijkt ons echter wel interessant om mee te doen en een beter beeld te krijgen van in onze tuin voorkomende (on)kruiden en insecten.

Links: het afgezette stukje 'wilde tuin' naast het tuinhuis. Rechts: er stond al snel zomaar een grote ererijs te bloeien.

Een Bloem

Als ik een bloem was,
zou ik dan nu bloeien?

Of zou ik een bijzondere bloem zijn,
een onvoorstelbare bloem,
een bloem die niet kan kiezen tussen bloeien
en niet bloeien,

En die over de rand van een vaas voorover
leunt
om te zien of zijn afgrond een bodem heeft?

Of zou ik alleen maar kunnen bloeien,
moeten bloeien,
rood en gedachteloos,
op een ongerepte schoorsteenmantel, ergens
tussen schaamte en geluk?

En als ik een bloem was,
zou ik dan weten wanneer ik moest verwelken?
Nu nog niet?

Toon Tellegen
uit: 'Kruis en Munt'

Rachel Ruysch (1664-1750) – Stilleven met bloemen, ongedateerd

Vereniging Vrienden van Park Darwin

Je kunt op verschillende manieren Vriend zijn van de vereniging:

- **Leden** betalen €10 per jaar en kunnen meepraten en meebeslissen op de ledenvergaderingen.
- **Vrijwilligers** werken één of meer dagdelen per maand mee in de tuin of zetten zich op andere wijze in voor de vereniging.
- **Donateurs** steunen de vereniging met een vrijwillige financiële bijdrage.
- **Belangstellenden** ontvangen alleen de nieuwsbrief.
- **Combinaties**. Een vrijwilliger is niet automatisch lid. Als je naast het meewerken in de tuin ook financieel wilt bijdragen en lid wilt worden, of als je als lid ook in de tuin aan de slag wilt, kun je dit opgeven bij anna@vriendenvanparkdarwin.nl. Als je als lid méér betaalt dan het lidmaatschap, ben je automatisch ook donateur.

Alle Vrienden ontvangen de nieuwsbrief.

Bankrekening: NL93 SNSB 0935 4092 54 t.n.v.
Vereniging Vrienden van Park Darwin, Amsterdam

Colofon

Aan dit nummer werkten mee: Jan Dijk,
Marije Maitland, Anna Tomson, Sonja Vetter

Redactie: anna@vriendenvanparkdarwin.nl